

ANTRENÖRLERDE MOBBİNG VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK İLİŞKİSİ

Yazar

Öğr. Gör. Dr. İsmail BALTA

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitapta yer alan fikirler ve düşünceler yazara ait olup, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü yansıtmamaktadır. Bu kitap "Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü'nde Görev Yapan Antrenörlerin Mobbing Düzeyleri ile Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ISBN 978-625-375-300-9	Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN
Kitap Adı Antrenörlerde Mobbing ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editör Prof. Dr. Elif BİROL ORCID iD: 0000-0003-3445-9082	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazar Öğr. Gör. Dr. İsmail BALTA ORCID iD: 0000-0003-3823-215X	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
	Bisac Code SPO000000
	DOI 10.37609/akya.3477

Kütüphane Kimlik Kartı

Balta, İsmail.

Antrenörlerde Mobbing ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi / İsmail Balta., ed. Elif Birol.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.

88 s. : tablo, şekil. ; 160x235 mm.

Kaynakça ve Ekler var.

ISBN 9786253753009

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Rekabetin yoğun şekilde yaşandığı günümüz iş dünyasında işletmeler açısından kendi bünyelerinde çalışan kişilerin verimliliği, kuruma karşı hissettikleri bağlılık, işe yönelik olumlu tutumları büyük öneme sahiptir. Bireyin psikolojik durumunu ve verimliliğini olumsuz yönde etkileyen psikolojik şiddet (mobbing) olarak değerlendirilen davranışlar bugün işletmelerin üzerinde durdukları önemli bir kavramdır. Örgütün hedef ve değerlerini benimsemek, örgütün yararına çalışmak ve örgütün üyesi olmayı devam ettirme arzusu şeklinde kendini gösteren örgütsel bağlılık ise işgörenin sadakatini önemseyen tüm işletmeler için önemli bir husustur. Bu araştırmada Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinde çalışan antrenörlerin mobbing düzeyleri ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Tez çalışmamda ve yüksek lisans öğrenim sürecim boyunca bana destek olan ve yardımlarını esirgemeyen, bilgi ve birikimlerini benimle paylaşan danışman hocam sayın Prof. Dr. Elif BİROL 'a; değerli görüş ve önerileriyle bana ışık tutan ve yol gösteren sayın Prof. Dr. Selahattin AKPINAR hocama ve kendilerinden ders aldığım tüm hocalarıma emeklerinden ötürü teşekkürü bir borç bilirim.

Hayatımın tüm evresinde, inişli ve çıkışlı dönemlerde, zorlandığım her anda mücadele edebilmem için gerekli maddi ve manevi desteği sağlayan, beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan annem Emeti BALTA, babam Erdal BALTA, kardeşim Selda BALTA ve tüm dostlarıma sonsuz teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
Problem Durumu.....	2
Problem Cümlesi.....	3
Araştırmanın Amacı.....	3
Araştırmanın Önemi.....	4
Sınırlılıkları.....	4
Sayıtlar.....	4
Bölüm 1 MOBBİNG KAVRAMI	5
1.1. Mobbing Süreci.....	6
1.2. Mobbingin Dereceleri.....	7
1.2.1. Birinci Derece Mobbing.....	7
1.2.2. İkinci Derece Mobbing.....	7
1.2.3. Üçüncü Derece Mobbing.....	7
1.3. Mobbing Türleri.....	8
1.3.1. Dikey Mobbing.....	8
1.3.2. Yatay Mobbing.....	9
1.4. Mobbing'in Belirtileri.....	9
1.4.1. Mobbingin Mağdurda Neden Olduğu Davranışsal Belirtiler.....	9
1.4.2. Mobbingin Mağdurda Neden Olduğu Fiziksel Belirtiler.....	10
1.5. Mobbingin Nedenleri.....	10
1.6. Mobbingin Etkileri.....	12
1.6.1. Mobbingin Bireyler Üzerine Etkileri.....	12
1.6.2. Mobbingin Örgüt Üzerine Etkileri.....	13
1.7. Mobbingle Mücadele.....	14
1.8. Mobbing Sürecinde Rol Alanlar.....	15
1.8.1. Mobbing Mağdurları (Kurbanlar).....	15
1.8.2. Mobbing Uygulayıcıları.....	16
1.8.3. Mobbing İzleyicileri (Tanık Olanlar).....	17

Bölüm 2	Örgütsel Bağlılık	21
2.1.	Örgütsel Bağlılık Kavramı	21
2.2.	Örgütsel Bağlılığın Önemi	22
2.3.	Örgütsel Bağlılık Etkenleri	23
2.3.1.	Kişisel Etkenler	24
2.3.2.	Örgütsel Etkenler	27
2.4.	Örgütsel Bağlılığın Sınıflandırılması	31
2.4.1.	Meyer ve Allen'in Sınıflandırması	31
2.4.2.	O'Reilly ve Chatman'ın Sınıflandırması	35
2.4.3.	Kanter'in Sınıflandırması	36
2.4.4.	Mowday'ın Sınıflandırması	36
2.4.5.	Etzioni'nin Sınıflandırması	36
2.4.6.	Staw ve Salancik'in Sınıflandırması	37
2.5.	Örgütsel Bağlılığın Sonuçları	37
2.5.1.	Olumlu Sonuçlar	37
2.5.2.	Olumsuz Sonuçlar	38
2.6.	Mobbing ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi	39
Bölüm 3	Materyal Yöntem	41
3.1.	Araştırmanın Modeli	41
3.2.	Evren ve Örneklem	42
3.3.	Kullanılan Veri Toplama Araçları	42
3.3.1.	Kişisel Bilgi Formu	42
3.3.2.	Olumsuz Davranışlar Ölçeği	42
3.3.3.	Örgütsel Bağlılık Ölçeği	43
3.4.	Verilerin Analizi	43
Bölüm 4	Bulgular	45
Bölüm 5	Tartışma Sonuç	63
Bölüm 6	Ekler	69
Ek-1.	Kişisel Bilgi Formu	69
Ek-2	Olumsuz Davranışlar Ölçeği	70
Ek-3	Örgütsel Bağlılık Ölçeği	72
Kaynakça		75

KAYNAKÇA

- Acar, A. B. ve DüNDAR, G. (2008). İşyerinde psikolojik yıldırma (mobbing) maruz kalma sıklığı ile demografik özellikler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 37 (2), 111-120.
- Akar, N., Nilgün, A., ve Sarvan, F. (2011). Causes, dimensions and organizational consequences of mobbing: An empirical study. *Ege Academic Review*, 11(1), 179 – 191.
- Akgeyik, T., Güngör Delen, M., Uşen, Ş., Onay, U., (2009), İşyerinde Psikolojik Taciz Olgusu: Niteliği, Yaygınlığı ve Mücadele Stratejisi. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 56,91-150.
- Al, A. (2007). *Üniversitelerdeki Yabancı Diller Birimleri Yöneticilerinin Yönetmelik Yeterlilik Düzeyi İle İngilizce Öğretim Elemanlarının Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Araştırılması*. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli.
- Albayrak, E. G. (2007). *Kariyer Yönetimi ve Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi*. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Al-Ajmi, R (2006). The effect of gender on job satisfaction and organizational commitment in Kuwait. *International Journal of Management*, 23(4), 838 – 844.
- Al-Fadli, F. (1997). The relationship between organizational commitment, leadershipsubordinates, work's relationship and demographic variables. *Public Administration*, 37(1), 75-120.
- Arpacıoğlu, G.(2009). İşyerinde stresin gizli kaynağı, zorbalık ve duygusal taciz. www.hrdergi.com/tr, Erişim Tarihi. 03.01.2013.
- Atakan, M.M. (2014). *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Fakülte Ve Yüksekokullarındaki Akademik Personelin Örgütsel Bağlılık Ve Örgütsel Adalet Düzeylerinin İncelenmesi*. Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya.
- Atay, S., (2006). *Kariyer yönetiminin örgütsel bağlılığa etkisi*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Afyon.
- Atman, Ü. (2012). İşyerinde psikolojik terör: mobbing. *Sağlıkta İş performansı ve Kalite Dergisi*, 3,113-165.
- Aydın, Ş., Şahin, N. ve Uzun, D. (2007). Örgütlerde yaşanan psikolojik şiddet sorunlarının konaklama işletmeleri açısından değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 61-74.

- Aykaç, A. (2010). *İş Doyumunun Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Bağcı, Z. (2013). Çalışanların örgütsel adalet algılarının örgütsel bağlılıkları üzerindeki etkisi: tekstil sektöründe bir inceleme. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 9(19), 164-168.
- Balay, R. (2000). Özel ve Resmi Liselerde Yönetici ve Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılığı. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Planlaması Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Ankara.
- Başyigit, A. (2006). *Örgütsel iletişimin örgütsel bağlılık üzerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Bayram, L. (2005). Yönetimde Yeni Bir Paradigma: Örgütsel Bağlılık. *Sayıştay Dergisi*, 59, 125-139.
- Beck, K. ve Wilson, C. (2000). Development of affective organizational commitment: A cross-sequential examination of change with tenure. *Journal of Vocational Behavior*, 56, 111-130
- Bedük, A. (2011). *Örgüt psikolojisi yeni yaklaşımlar güncel konular*. Konya: Dizgi Atlas Akademi.
- Bedük, A. (2014). *Örgüt Psikolojisi – Yeni Yaklaşımlar Güncel Konular: Yeni Yaklaşımlar – Güncel Konular*. Konya: Atlas Akademi.
- Bedük, A., Yıldız, E. (2016). Mobbing (psikolojik şiddet) VE örgütsel bağlılık ilişkisi: hastane çalışanlarına yönelik bir uygulama. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 18(31), 77-87.
- Bedük, A., Eryeşil, K., ve Eşmen O. (2015). “The Effect Of Organizational Commitment and Burn out on Organizational Cynicism:A Field Study in the Healtycare Industry”World Academy of Science,Engineering and TechnologyInternational Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic, *Business and Industrial Engineering*, 9(10), 3331 – 3335.
- Belli, E. (2010). *Ege Bölgesindeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinde Çalışan Personelin Örgütsel Bağlılıkları ve İş Tatmin Düzeylerinin Araştırılması*. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Muğla.
- Belli, E. (2014). *Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinde çalışan personelin mobbing düzeylerinin araştırılması ve örgütsel bağlılık yönünden değerlendirilmesi*. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Sağlık Bilimleri Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Erzurum.
- Beltekin, E. (2015). *Türkiyedeki Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinde görev yapan yönetici personelin duygusal zekâ ve örgütsel bağlılık düzeylerinin incelenmesi*. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kayseri.
- Berman, N. (1992). The Dimesion of Otganizational Commitment. *Journal of Organizational Behaviour*, 13, 380-401.
- Beyhan, A.A., Dündar, G., (2008). İş yerinde psikolojik yıldırmaya (mobbing) maruz kalma sıklığı ile demografik özellikler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 37(2),111-120.
- Bingöl, Ş. (2012). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğretim elemanlarının duygusal taciz (mobbing) farkındalıklarının araştırılması*. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Elazığ.
- Boylu, Y., Pelit, E., Güçer, E. (2007). *Akademisyenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri üzerine bir araştırma*. *Finans Politik & Yorumlar Dergisi*, 44(511),58.
- Bozyiğit, E. (2013). *Spor Bilimleri Anabilim Dalında Çalışan ve Yıldırma Davranışlarına Maruz Kalan Akademisyenlerin Çalışma Hayatına Yönelik Tutumları*. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora Tezi. İstanbul.
- Budak, T. (2009). *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Kadrolu ve Sözleşmeli Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılıkları (Kocaeli İli Örneği)*. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli.
- Buluc, B.,ve Gunes, A. M. (2014). *Relationship Between Organizational Justice and Organizational Commitment in Primary Schools*. *Anthropologist*, 18(1), 145-152.

- Bulut, U.H. (2007). *Ortaöğretim Öğretmelerinde Psikolojik Şiddet Düzeyi (Mobbing)*. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Niğde.
- Canpolat, C. (2011). Öğretmen Kariyer Basamakları Uygulaması İle Öğretmen Motivasyonu Ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkiler. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Cengiz, A.A. (2001). *Kişisel Özelliklerin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkileri ve Eskişehir'de Sağlık Personeli Üzerinde Bir Uygulama*. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir.
- Çakınberk, A., Aksel, İ. (2009). Ebe ve hemşirelerin örgütsel bağlılıklarının belirlenmesine yönelik bir araştırma: Malatya ili merkez sağlık ocaklarında yapılan bir uygulama. *Journal of New World Sciences Academy*, 4(3), 277-298.
- Çakır, Ö. (2001). *İşe Bağlılık Olgusu ve Etkileyen Faktörler*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Çalışkan, O. (2005). *Turizm İşletmelerinde Çalışanlara Yapılan Yıldırma Davranışları*. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin.
- Çap, H. (2016). *Takım Spor Antrenörleri Ve Gemi Adamlarının İş Tatmin Ve Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Karşılaştırmalı Analizi*. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Çelebi, I. (2018). *Mobbing ve Örgütsel Sessizlik Arasındaki İlişkide Öğrenilmiş Çaresizliğin Rolü: Kamu ve Özel Sektör Çalışanlarına Yönelik Bir Alan Araştırması*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Çınar, O. Ve Akpınar, E., N., (2017). Mobbing ve iş performansına ilişkin öğretmen algılarının çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(37), 41-48.
- Çırpan, H. (1999). *Örgütsel Öğrenme İklimi ve Örgüte Bağlılık İlişkisi*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul
- Çilenti, K. (1984). *Eğitim teknolojisi ve öğretim*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Çolakoğlu, Ü., Ayyıldız, T. ve Cengiz, S. (2009) "Çalışanların Demografik Özelliklerine Göre Örgütsel Bağlılık Boyutlarında Algılamada Farklılıkları: Kuşadası'ndaki Beş Yıldızlı Konaklama İşletmeleri Örneği", *Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1(20), 1-13.
- Davenport, N., Schwartz, R. D. ve Elliott, G. P. (2003). *Mobbing İş yerinde Duygusal Taciz. (Birinci Basım)*. İngilizceden Çeviren: Osman Cem ÖNERTOY. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Demirel, Y. (2009). Psikolojik taciz davranışlarının kamu kurumları arasında karşılaştırılması üzerine bir araştırma. *Tisk Akademi*, 4(7), 118-137.
- Demirgil, A. (2008). *İşletmelerde Mobbing Uygulamaları İle Örgütsel Bağlılık İlişkisinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma*. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Djurkovic, N., McCormack, D. ve Casimir, G. (2004). The Physical and Psychological effects of Workplace Bullying and Their Relationship to Intention to Leave: A Test of the Psychosomatic and Disability Hypotheses, *International Journal of Organization Theory and Behavior*, 7(4), 469-497.
- Doğan, S., Kılıç, S. (2007). Örgütsel Bağlılığın Sağlanmasında Personel Güçlendirmenin Yeri ve Önemi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(29), 46.
- Durdağ, F.M., Naktiyok, A. (2011). Psikolojik taciz algısının örgütsel güven üzerindeki rolü. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(2), 5-37.
- Durna, U., ve Eren, V. (2005). Üç Bağlılık Unsuru Ekseninde Örgütsel Bağlılık. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 6(2), 210-219.
- Einarsen S, Raknes BI. (1991). *Mobbing arbeidslivet [Bullying in working life]*. Bergen: Institutt for Samfunns psykologi, University Bergen.

- Einarsen, S., Hoel, H., & Notelaers, G. (2009). Measuring exposure to bullying and harassment at work: Validity, factor structure and psychometric properties of the Negative Acts Questionnaire-Revised. *Work & Stress*, 23(1), 24-4
- Ergül, B. (2004). Örgütsel Bağlılık. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Seminer Çalışması.
- Ersoy, S. (2007). *Kariyer Geliştirme Programlarının Örgütsel Bağlılığa Etkisi: Tekstil Sektöründe Karşılaştırmalı Bir Araştırma*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.
- Ertürk, A. (2005). *Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Okul Ortamında Maruz Kaldıkları Yıldırma Eylemleri*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü Eğitim Yöneticiliği ve Deneticiliği Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Fındık, M., Eryeşil, K. (2012). "Örgütsel Sinizmin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", Uluslararası Demir Çelik Sempozyumu, Karabük.
- Gençdal, G. (2018). *İlkokullarda görevli öğretmenlerin okul binalarının fiziksel koşulları ile örgütsel bağlılık algıları arasındaki ilişki (Diyarbakır ili örneği)*. Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Diyarbakır.
- Geri, S. (2010). *Liderlik tarzının örgütsel bağlılık üzerine etkisi (gsgm merkez örgütü örneği)*. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora Tezi. İstanbul.
- Güçlü, H. (2006). *Turizm Sektöründe Durumsal Faktörlerin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi*. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm ve Otel İşletmeciliği Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Eskişehir.
- Gül, H. (2002). Örgütsel Bağlılık Yaklaşımlarının Mukayesesi ve Değerlendirmesi. *Ege Üniversitesi Ege Akademik Bakış*, 1(2), 37-56.
- Gül, H. (2003). Davranışsal Bağlılık Yaklaşımı ve Değerlendirmesi. Yönetim ve Ekonomi, *Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(1), 73-83.
- Gülyüz, E., Aydın, O. (2015). Örgütsel Özdeşim ve Örgütsel Bağlılık Birbirinden Farklı Yapılar Mıdır? Bir Faktör Analizi Çalışması, *Türk Psikoloji Yazıları*, 18(36), 1.
- Gülle, M. (2013). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okul ortamında maruz kaldıkları yıldırma algıları ve örgütsel bağlılık düzeylerinin incelenmesi*. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.
- Gün, H. (2010). *Çalışma Ortamında Psikolojik Taciz, Mobbing/Bullying, İşyeri Sendromu*. Ankara: Lazer Yayıncılık
- Günce, S. (2013). *İlköğretim Okullarında Örgütsel Adalet ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi*. Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Urfa.
- Gündoğan, A. (2012). Mobbing Kavramının Birey Ve Örgüt Açısından Önemi. *Yenifikir Dergisi*, 9, 65-74.
- Güner, A. G. (2015). *Öğretim Elemanlarının Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Değerlendirilmesi (Giresun Üniversitesi Örneği)*. Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
- Güngör, M. (2008). *Çalışma hayatında psikolojik taciz*. İstanbul: Derin Yayınları.
- Gürkan, G.Ç. (2006). *Örgütsel Bağlılık: Örgütsel İklimin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi ve Trakya Üniversitesi'nde Örgüt İklimi ile Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkinin Araştırılması*. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Edirne.
- Hacıferoğlu, S. (2013). *Futbol klasman hakemlerinin maruz kaldıkları yıldırma (mobbing) davranışlarının incelenmesi*. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Elazığ.
- İşık, E. (2007). *İşletmelerde Mobbing Uygulamaları İle İş Stresi İlişkisine Yönelik Bir Araştırma*. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

- İlhan, E. (1996). *İşletme Yönetiminde Örgütsel Davranış*. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayını.
- İmamoğlu, G. (2011). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyleri ve örgütsel adalet algıları arasındaki ilişki*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Kaçay, Z. (2015). *Beden eğitimi öğretmenlerine göre okul yöneticilerinin etik liderlik davranışlarının örgütsel bağlılık ve yaşam doyumuna etkisi*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.
- Kara, T. (2016). *Stadyumlarda çalışan özel güvenlik personelinin örgütsel bağlılık ve iş anlamı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Karaahmet E, Kiran S, Atik L, Atasoy N, Saraçlı Ö, Ankaralı H, Konuk N. (2013). [The reliability of the Turkish version of the Negative Act Questionnaire (NAQ-TR) for measuring to mobbing at work.]. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 14(3),275-282.
- Karaca, S. (2001). *İş Tatmininin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi ve Bir Uygulama*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Denizli.
- Karahan, A.ve Yılmaz , H. (2014). Mobbing Ve Örgütsel Bağlılık İlişkisine Yönelik Bir Çalışma. *Journal of Yasar University*, 9(33), 5692-5715
- Karakale, B.S. (2011). *Mobbing ve Mobbingle Başa Çıkma Yöntemleri: Mobbing Mağdurlarına Yönelik Bir Araştırma*. Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Yalova.
- Karatuna, I., Tınaz, P. (2010). *İşyerinde psikolojik taciz*. Ankara: Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yayınları.
- Karasar, N. (2004). *"Bilimsel Araştırma Yöntemi"*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kaya, E. (2013). *Çalışan Bedensel Engelli Bireylerin Yaşam Tatmini Örgütsel Bağlılık Ve İş Tatmini Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.
- Kaya, İ. (2012). *Otel işletmelerinde çalışma yaşamının kalitesini etkileyen faktörlerin örgütsel bağlılık üzerindeki etkisi: Marmaris örneği*. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir.
- Kılıç, G. (2008). *Kariyer Yönetimi ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki: Beş Yıldızlı Otel İşletmelerinde Bir Araştırma*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Eğitimi Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Ankara.
- Kılınç, M. (2010). *Akdeniz Bölgesindeki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılık ve İş Tatmin Düzeyleri*. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Niğde.
- Kıray, A. (2011). *Örgütsel Adalet İle Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkinin Belirlenmesine Yönelik Ampirik Bir Çalışma*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale.
- Kızılkoca, M. (2012). *Profesyonel ve amatör futbolcuların psikolojik yıldırmaya (mobbing) maruz kalma sıklıklarının araştırılması*. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi.
- Kocaman, F. (2017). *Hekimlerin mobbing alguları ile öfke ve öfke ifade tarzları arasındaki ilişkiler*. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi.
- Koçel, T. (1995). *İşletme Yöneticiliği, Yönetim, Organizasyon ve Davranış*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş.
- Kök, S.B., Bursalı, Y.M. ve Eroğlu S.G. (2014). Psikolojik Şiddetin Bireysel ve Örgütsel Yansıması: Yıldırma. *Pamukkale Journal Of Eurasian Socioeconomic Studies*, 1(1), 44-62.

- Kündeş, T. (2019). *Kurumsal İtibar Bağlamında Çalışanların Mobbing Algılarının Örgütsel Bağlılıklarına Etkisi – Türk İlaç Sektöründe Bir Araştırma*. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Yönetimi Anabilim Dalı. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Leymann, H. (1996). The Content and Development of Mobbing at Work, *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 5 (2), 165-184.
- Maria, L. G., ve Bastos, A. V. B. (2015). Organizational Commitment, Psychological Contract Fulfillment and Job Performance: A Longitudinal Quanti-qualitative Study. *Brazilian Administration Review*, 251-267
- Mercan, M. (2006). *Öğretmenlerde örgütsel bağlılık örgütsel yabancılaşma ve örgütsel vatandaşlık*. Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon.
- Mimaroğlu, H. Özgen, H. (2007). Örgütlerde Güncel Bir Sorun: “Mobbing”. *SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 215-216
- Minibaş, P., Çamuroğlu, M. (2009). *Kâbus*. İstanbul: Nobel Yayınları.
- Naktiyok, A., ve Polat, F. (2016). Çalışanların Psikolojik Taciz Algısının Örgütsel Bağlılıkla İlişkisi. *Ataturk University Journal of Economics & Administrative Sciences*, 30(1), 1-17.
- Özdemir, K. (2012). *Gençlik Hizmetleri Ve Spor İl Müdürlüklerinde çalışan antrenörlerin örgütsel bağlılıklarının incelenmesi (Doğu Anadolu İlleri Örneği)*. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Trabzon.
- Özkaya, M. O., Kocakoç, İ. D., ve Kara, E. (2006). Yöneticilerin örgütsel bağlılıkları ve demografik özellikleri arasındaki ilişkileri incelemeye yönelik bir alan çalışması. Yönetim ve Ekonomi. *Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(2), 77-96.
- Özmete, E. (2011). İş Yaşamında Mobbing (Psikolojik Yıldırma) Gerçeği ve İnsan Hakları. *Anahtar Dergisi*, 40-45.
- Öztürk, M. (2013). *Örgütsel bağlılık ve sağlık çalışanlarının örgütsel bağlılık düzeyleri*. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Perçin, M. (2008). *İşletmenin Örgüt Yapısının İşgörenlerin Örgütsel Bağlılığına Etkisine İlişkin Bir Araştırma*. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Isparta.
- Quine, L. (2001). Workplace Bullying In Nurses. *Journal of Health Psychology*, 6(1), 73-84.
- Rasool, F., Arzu, F., Hasan, A., Rafi, A., ve Kashif, A. R. (2013). Workplace Bullying and Intention to Leave: The Moderating Effect of the Organizational Commitment. *Information Management and Business Review*, 5(4), 175-180.
- Rayner, C. (1997). The Incidence of Workplace Bullying, *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 7(3), 199-208.
- Sarıkaya, G. S. (2018). *İşgören kaygı düzeyinin örgütsel adalet algısı ile örgütsel bağlılık ilişkisinde aracılık rolü: Yiyecek içecek işletmeleri örneği*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gastronomi ve Mutfak Sanatları Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Seçkin, Z., Demirel, Y. (2014). Çalışanların örgütsel adalet algıları ile psikolojik yıldırma davranışı (Mobbing) arasındaki ilişki. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 329-348.
- Solmuş, T. (2004). *“İş Yaşamında Duygular ve Kişiler Arası İlişkiler”*. Beta Yayınları, Ankara.
- Suman, S., Srivastava, A.K. (2012). Antecedents Organisational Commitment Across Hierarchical Levels. *Psychology and Developing Societies*, 24(1), 61-83.
- Sürgevil, O., Fettahioğlu, Ö. O., Gücenmez, S., Budak, G. ve Budak, G. (2007). Belediye çalışanlarının duygusal saldırıya uğrama ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesine yönelik bir ara-

- tırma. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(17), 36-58.
- Şener, O. (2013). Genel kamu liselerinde psikolojik yıldırma ve örgütsel bağlılık ilişkisi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Karatekin Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 1(1), 47
- Taştan, N.O. (2015). *Mobbing (Psikolojik Şiddet) Algısı, Tükenmişlik Sendromu ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişki: Banka Çalışanları Üzerinde Bir Araştırma*. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Tetik, A. (2010). *Psikolojik güçlendirmenin çalışanın motivasyonu göstergeleri ile ilişkisi ve bir uygulama*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul
- Tekin, A. (2002). *İşletmelerde Örgütsel Bağlılık ve Bir Karşılaştırma, Türkiye-Pakistan Örneği*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Tekin, H. (1996). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınları.
- Tezcan, P., Bayram, F. ve Ergin, H. (2009). İşyerinde Mobbingci ve Kurban Tiplerleri, <https://www.msxlab.org>, (Erişim Tarihi:28.11.2018).
- Tınaz, P. (2006). *Çalışma yaşamında psikolojik bir dram: mobbing*. Toprak İşveren, (71),1-12.
- Tınaz, P. (2006a). *İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing)*. İstanbul: Beta Basım Yayım.
- Tınaz, P. (2011). *İşyerinde psikolojik taciz (Mobbing)*. İstanbul: Beta Basım.
- Tınaz, P. (2008). *İş yerinde Psikolojik Taciz (Mobbing)*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
- Tokat, M.B., Cindiloğlu, M., Kara, H. (2011). *Değerlerin Psikolojik Kuşatması Mobbing*. Kütahya: Ekin Yayıncılık.
- Topaloğlu, I.G. (2010). *İşgörenlerin adalet ve etik algıları açısından örgütsel güven ile örgütsel bağlılık ilişkisi*. Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Tutar, H. (2004). *İş yerinde psikolojik şiddet*. Ankara: Platin Yayınları.
- Üstün, E. (2014). *Spor Eğitimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarındaki Öğretim Elemanlarının Mobbing Algı Düzeyleri*. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Ankara
- Üzüm, H. (2010). *Elit sporcuların örgütsel stres düzeyleri ile örgütsel bağlılık ilişkisinin incelenmesi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Bolu.
- Varoğlu, D. (1993). *Kamu Sektörü Çalışanlarının İşlerine ve Kuruluşlarına Karşı Tutumları, Bağlılıkları ve Değerleri*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Ankara.
- Yalçın, A., ve İplik, F.N. (2005). Beş Yıldızlı Otellerde Çalışanların Demografik Özellikleri İle Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Adana İli Örneği. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (1), 95-114.
- Yalçındağ, S. (2014). *Takım sporlarında mobbing uygulamaları ve sporcuların mobbing algılama düzeylerinin tespiti*. Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Aksaray.
- Yaşar, O.M. (2015). *İç Anadolu Bölgesinde görev yapan futbol altyapı antrenörlerinin iş doyum düzeylerinin ve örgütsel bağlılıklarının incelenmesi*. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Yavaşgel, E., Özdil, T., ve Ünal, U. (2011). Çoklu Kültürel Ortamlarda Örgütsel Bağlılığı İnşaa Eden Faktörler. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 79-95.
- Yavuz, H. (2007). *Çalışanlarda Mobbing (Psikolojik Şiddet) Algısını Etkileyen Faktörler: SDÜ Tıp Fakültesi Üzerine Bir Araştırma*. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Isparta.
- Yeşiltaş, M. ve Demirçivi, B. M. (2010). İşgörenlerin Yıldırma Eylemlerine Maruz Kalma Durumları Üzerine Bir Araştırma: Antalya Örneği. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 21(2), 199-217.

- Yıldırım, B.I., Yirik, Ş., ve Yıldırım, F. (2014). Mobbing'in Örgütsel Bağlılık İle İlişkisi: Konaklama İşletmeleri Üzerine Bir Uygulama. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(3), 25-40.
- Yılmaz, A., Özler, E.D., Mercan, N. (2008). Mobbing ve işyeri iklimi ile ilişkisine yönelik ampirik bir araştırma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(26), 334-357.
- Yılmaz, M. (2014). *Spor Genel Müdürlüğü ve Taşra teşkilatı çalışanlarının yöneticilerine ilişkin etik liderlik davranış özelliklerinin örgütsel bağlılık düzeyleri açısından incelenmesi*. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.
- Zorlu, Z.C. (2019). *Mobbingin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi: Eğitim Sektörü Çalışanlarına Yönelik Ampirik Bir Çalışma*. Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İnsan Kaynakları Yönetimi Yüksek Lisans Programı. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.